

Com identificar si el teu gos aquesta estressat

Per Jorge Quiroga Mariscal

Què és l'estrès?

En moltes ocasions els propietaris de gossos, es queden estranyats quan se'ls diu que el seu gos pateix estrès i en ocasions solen respondre que com és possible si ells no s'han de preocupar de res i ho donen tot fet.

No entenen que l'estrès no és només haver de pagar una hipoteca, treballar molt, anar a portar i recollir els nens al col·legi, arribar a final de mes, organitzar-se el temps per poder fer totes les tasques quotidianes ...

L'estrès és una resposta no específica l'organisme quan es veu sotmès a una exigència de qualsevol tipus i intensitat i es genera per una combinació d'estímuls externs i motivacions internes donant una conducta específica que altera l'equilibri de l'organisme.

Si la situació d'estrès és momentània, els mecanismes biològics ens permeten adaptar-nos i donar una resposta adequada per resoldre la situació, però si les situacions d'estrès es perllonguen en el temps, la pròpia resposta biològica esdevé perjudicial per a l'organisme.

Això vol dir que l'estrès és totalment necessari per a la supervivència i cada dia tant les persones com els gossos, com qualsevol altre animal independentment de l'entorn en què vivim, ens veiem sotmesos a situacions d'estrès.

Per exemple, reaccionar ràpid davant d'una amenaça (problema o perill) no es podria dur a terme sense estrès i això fa que sortim reeixits d'aquesta situació, però en el moment que les amenaces són constants o d'una magnitud que el nostre organisme no pot gestionar, és quan l'estrès es torna perjudicial.

La majoria de problemes de comportaments no desitjats en gossos tenen com a origen l'estrès.

Tipus d'estrès

Eustrès (positiu): Es tracta d'un estrès agut que permet adaptar-se als canvis i reaccionar ràpidament i amb més força davant els problemes i perills.

Distrès (negatiu): Es tracta d'estrès crònic i són situacions amenaçadores contínues en el temps i dóna respostes desproporcionades.

Eustrès (positiu)	Distrès (negatiu)
Màxima consciència	Augment de la reactivitat
Alerta	Hipervigilant
Eufòria	Irritabilitat
Aprendre coses noves	Incapacitat de concentrar-se i aprendre

Causes comunes

Genètica: alguns gossos són més propensos a patir problemes d'estrès que altres.

Llenguatge corporal i verbal humà: el gos no comprèn que li estem comunicant.

Llenguatge corporal i verbal caní: la persona no comprèn el que el gos ens comunica.

Aprentatge disfuncional: aprenentatge basat en el càstig i la confrontació.

Temperatura: excés de fred o calor.

Canvis de domicili: el gos ha de adaptar-se al nou domicili i a l'entorn.

Obres: sorolls, olors, estranys ...

Descans insuficient: no disposa d'un lloc on poder estar relaxat sense que se li molesti.

Factors fisiològics: lesions, dolor, manca de rutines per al menjar i el passeig.

Un nou membre a la família: l'arribada d'un nadó.

Sortida d'un membre de la família: separació, emancipació, mort ... Arribada d'un altre animal: gos, gat, lloro ..., ha d'haver període d'adaptació.

Excessives exigències: constantment li diem el que ha de fer.

Falta d'exercici: no cobrir les seves necessitats físiques.

Excés d'exercici: esgotar al gos.

La solitud: el gos no hauria d'estar més de 4 o 5 hores sense contacte social.

Falta d'estimulació mental: els gossos necessiten tenir estimulada la ment (jocs de pensar).

Falta d'obediència: l'obediència permet al gos saber el que li demanem.

Manca de contacte social: necessitat d'interactuar amb persones i gossos.

Ansietat: aprensió inespecífica davant la possibilitat que es presenti un estímul aversiu.

Por irracional (fòbia): sol ser una por no apropiat a la situació (ex. Por de gossos, por a persones, por a sorolls ...)

Agressivitat: situacions que el gos no sap gestionar sense mostrar agressivitat.

Identificació

Trastorns obsessius compulsius més freqüents:

- Caminar en cercles sense parar
- Perseguir la cua
- Perseguir llums i ombres
- Quedar-paralitzat
- Automutilació
- Llepar-se en excés
- Llepar a l'aire o la tòfona
- Mossegar o llepar objectes
- Menjar en excés
- No menjar
- Beure molta aigua
- Menjar coses o objectes no comestibles
- Lladruc compulsiu
- Udols persistents
- Autoagressions
- Agressivitat dirigida a objectes
- Agressivitat impredecible a persones
- Mirar fixament ombres
- Mirar fixament objectes
- Perseguir reflexos
- Evitar objectes inexistents
- Atacar objectes inexistents

Signes

- Pupil·les dilatades
- Ulls entretancats
- Ulls vermells
- Parpellejar
- Moviments ràpids
- Orelles cap a enrere
- Orelles desiguals
- Cap baix
- Conductes de evitació
- Tremolors sempre que no siguin races propenses a tremolar
- Petjades humides
- Excrements soltes
- Gratar contínuament
- Mala olor corporal sense estar brut

- Fregar excessivament el musell
- Badallar contínuament
- Panteix sense que hagi fet exercici o sense fer calor
- Excés de salivació
- Ploriquejar
- Lladrucs aguts
- Rigidesa
- Excés de micció
- Caspa sense un problema orgànic aparent
- Conductes destructives
- Vòmits
- Agressivitat
- Por
- Ansietat
- Excés de senyals d'apaivagament

Presentar un d'aquests signes no és sinònim d'estrès, es tracta d'un conjunt de signes (normalment sempre hi ha més d'un) i l'avaluació de l'entorn, la qual ens permetrà saber si el gos es troba amenaçat en aquell moment.

Principi de les 5 llibertats de Benestar Animal

- Lliures de set i fam
- Lliures de sofriment i incomoditat
- Lliures de dolor, lesions i malaltia
- Lliures per expressar un comportament normal de l'espècie
- Lliures de por i angoixa